

Modulul I

Activitatea 1 - „Sacul cu jucării”

Activitatea 2 – „Balonul”

Activitatea 3 - „Prințul, zmeul și prințesa”

Modulul II

Activitatea 1 - „Captivi în libertate”

Activitatea 2 - „Acceptat/ Neacceptat”

Activitatea 3 - „Reclama la tutun și alcool”

Prezentarea activităților de prevenție

Prof.consilier școlar Brici Roxana

Modulul I

Proiect de activitate

Activitatea 1 „Sacul cu jucării”

- Obiective operaționale:
 - să găsească lucruri pe care le au în comun cu colegii lor;
 - să intre în contact cu cât mai mulți colegi;
 - să se poziționeze într-o anumită parte a clasei în funcție de răspunsul (pozitiv sau negativ) pe care îl au la întrebările puse de moderatoul jocului;
 - să extragă câte un obiect din sacul cu jucării;
 - să explice legătură dintre obiectul extras și diferitele tipuri de dependențe;
- Metode: conversația, explicația, problematizarea;
- Mijloace didactice: coli de hârtie format A4, sac cu diferite obiecte care au legătură cu diferitele tipuri de dependențe; fișe conținând jocul „ Caut pe cineva care/căruia...”;

Desfășurare:

1 Organizarea colectivului și pregătirea clasei

Scaunele vor fi așezate sub formă de cerc .

2 Prezentarea proiectului și a temei

3. Joc de spargere a gheții și de îmbunătățire a abilităților de comunicare:

- Jocul „ Caut pe cineva care/căruia...”

Fiecare elev va primi cate o coală A4 ce conține o serie de afirmații referitoare la diferite trăsături fizice, de personalitate, hobbyuri. Fiecare elev va trebui sa găsească persoane cât mai multe care să îi semneze în dreptul fiecărei afirmații.

„ *Caut pe cineva care/căruia...* ”

- *Are aceeași inițială a prenumelui ca și mine.....*
- *Este născut în aceeași lună cu mine.....*
- *Are tot atâția frați ca și mine.....*
- *Are aceeași culoare de păr ca și mine.....*
- *Este un fan al fotbalului.....*
- *A fost o dată amețit(de la alcool) bine de tot.....*
- *Îi place ciocolata.....*
- *Vrea să devină medic.....*
- *Îi place școala.....*

4. Testarea inițială:

Se va aplica chestionarul inițial de evaluare a abilităților.

5. Dezvoltarea conținutului:

- Jocul „Da sau nu”

Moderatorul va pune o serie de întrebări și în funcție de răspunsul elevilor- afirmativ sau negativ, aceștia vor trebui să se poziționeze fie în partea dinspre geam a clasei, fie în partea dinspre ușă. Întrebările vor cuprinde atât informații despre viața personală a elevilor cât și informații referitoare la reacția acestora la presiunea grupului sau consumul de substanțe.

Se vor folosi afirmațiile următoare:

1. Care dintre voi a copiat vreodata?
2. Care dintre voi are un prieten/prietenă?
3. Care dintre voi a mâncat astăzi?
4. Care dintre voi a băut alcool până s-a amețit?
5. Care dintre voi a fumat vreodata?
6. Care dintre voi considerați că alcoolul e periculos?
7. Care dintre voi ati refuza o țigară oferită de un prieten?
8. Căruia dintre voi îi place matematica?
9. Cine nu și-a scris tema la vreo materie pentru azi?

ș.a.

- Jocul „Sacul cu jucării”:

Moderatorul va aduce un sac ce conține diferite obiecte care au sau nu legătură cu anumite comportamente care creează dependență. Câte un elev se va oferi să extragă câte un obiect din sac, după care va trebui să spună dacă există vreo legătură între obiectul extras și vreun tip de dependență. Sacul va conține obiecte precum: un telefon, o seringă, o păpușă Barbie, o, o minge de tenis, ș.a.

După fiecare extragere de obiecte se va realiza o discuție de grup în care elevii își vor spune părerea cu privire la comportamentul de risc cu care se poate asocia obiectul. Unde este necesar moderatorul va oferi informații suplimentare privitoare la diferitele tipuri de dependențe.

6. Concluzii:

Se vor trasa concluziile întâlnirii.

7. Anunțarea temei următoare:

Se va anunța tema și data următoarei întâlniri.

Proiect de activitate Activitatea 2 „Balonul”

- Obiective operaționale:
 - Să se poziționeze astfel încât să formeze un triunghi echilateral cu două persoane „secrete” alese
 - Să identifice care sunt persoanele cu care mai formează triunghiuri
 - Să identifice care sunt punctele tari care simt că îi ajută în viață și pe cele slabe, care îi trag în jos
 - Să își propună cel puțin un obiectiv pentru dezvoltarea unuia dintre punctele slabe
- Metode: problematizarea, explicația, conversația;
- Mijloace didactice: coli de hârtie format A3, markere,

Desfășurare:

1. Organizarea colectivului și pregătirea clasei

Scaunele vor fi așezate sub formă de cerc .

2. Prezentarea temei

3. Joc de spargere a gheții și de îmbunătățire a abilităților de comunicare:

- Jocul „Triunghiul secret”

Fiecare elev va trebui să își aleagă două persoane „secrete”. Membrii clasei se vor ridica în picioare și vor trebui să se poziționeze în clasă astfel încât să formeze un triunghi echilateral cu cele două persoane alese. (Fiecare va păstra secretă identitatea persoanelor pe care le-au ales).

Elevii vor trebui să facă ușoare mișcări pentru a afla care sunt persoanele cu care formează triunghiuri.

După aceea elevii se vor așeza pe scaune și fiecare va spune :cu cine a format triunghiuri;ce dificultăți a întâmpinat pe parcursul jocului; care au fost lucrurile care l-au ajutat în identificarea persoanelor cu care forma tringhiuri.

4. Dezvoltarea conținutului:

- Jocul „Balonul”

Moderatorul va desena pe tablă un balon. Fiecare elev va primi cate o coală A3 pe care va trebui sa deseneze un balon asemănător cu modelul prezentat pe tablă. Elevilor li se va spune sa scrie în partea de sus a balonului (în cerc) lucruri pe care ei le consideră ca fiind, punctele lor tari, lucrurile care îi ajută, ridică în viață: aptitudini, cunoștințe, trăsături de personalitate, ș.a. În partea de jos, în interiorul sacilor care atârnă de balon elevii vor trebui să scrie lucruri pe care ei le consideră ca fiind punctele lor slabe, lucruri care îi trag în jos, care împiedică sau îngreunează reușita lor în viață („zborul balonului”), lucruri pe care ei ar dori să le schimbe.

Elevilor li se va spune că vor prezenta „balonul” lor doar cei care doresc.

După aceea elevilor li se va da cate un carton colorat de formă ovală pe care ei va trebui să scrie cel puțin un obiectiv pe care doresc să îl realizeze luna următoare pentru a rezolva sau îmbunătăți unul din punctele lor slabe.

Elevii vor primi informații despre cum trebuie să fie formulat un obiectiv: concret, simplu, măsurabil, realizabil, bine definit în timp, să vizeze o singură problemă, ș.a.

După scurgerea timpului pentru acest joc (15 min) elevii care doresc vor prezenta conținutul „ balonului”și obiectivul pe care și-l propun.

5. Concluzii: Se vor trasa concluziile întâlnirii.

6. Anunțarea temei următoare: Se anunță tema și data următoarei întâlniri.

Proiect de activitate

Activitatea 3 „Prințul, zmeul și prințesa”

- Obiective operaționale:
 - să a aleagă o strategie de joc împreună cu ceilalți membrii ai echipei;
 - să respecte regulile jocului ;
 - să identifice și să noteze zece lucruri pe care membrii grupului lor le au în comun;
 - să identifice și să noteze cel puțin un lucru care îl deosebește pe fiecare de ceilalți trei membrii ai grupului;
 - să prezinte conținutul lucrării de grup;
- Metode: conversația, explicația, problematizarea;
- Mijloace didactice: coli de hârtie format A3, markere, foi de flip chart;

Desfășurare:

1. Organizarea colectivului: Elevii vor fi organizați în același mod ca și la activitățile anterioare.
2. Anunțarea temei
3. Joc de spargere a gheții și de îmbunătățire a abilităților de comunicare:

- Jocul „Prințul, zmeul și prințesa”

Elevii vor fi împărțiți în două grupe. Moderatorul le va prezenta personajele jocului: zmeul, prințul și prințesa, precum și modul prin care aceste personaje se pot identifica- prințesa se învârte pe vârfuri, prințul mânuiește o spadă imaginară, iar zmeul scoate sunete înfiorătoare. Toți participanții vor trebui să realizeze pe rând cele trei personaje. Fiecare grup va trebui să își aleagă un personaj pentru fiecare rundă a jocului. Zmeul răpește prințesa, prințul omoară zmeul, iar prințesa îl vrăjește pe prinț. La semnalul moderatorului fiecare grupă va interpreta personajul ales.

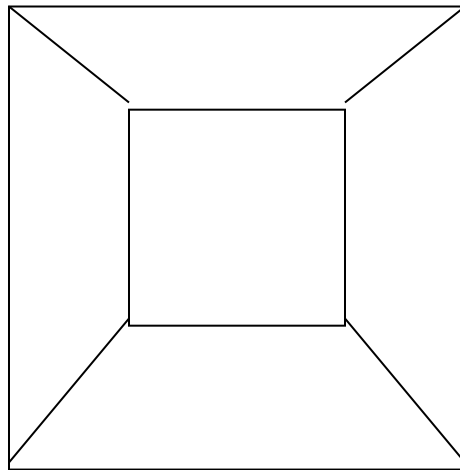
Se va stabili o echipă câștigătoare după fiecare rundă și la finalul celor cinci runde ale jocului.

3. Dezvoltarea conținutului:

- Jocul „Fereastra”

Se va organiza un joc prin intermediul căruia se urmărește dezvoltarea spiritului de echipă, dezvoltarea abilităților sociale, a comunicării, prin stabilirea mai multor lucruri pe care membrii grupelor stabilite le au în comun, precum și a lucrurilor care îi diferențiază unii de alții.

Elevii vor fi împărțiți în grupuri de câte patru sau cinci. Fiecare grupă va primi cate o coală de flip chart care va conține următorul desen:

În pătratul din mijloc elevii vor trebui să noteze cel puțin zece lucruri pe care le au în comun toți membrii grupului. În fiecare trapez se va scrie ce are fiecare diferit de ceilalți membri ai grupului (cel puțin o trăsătură). Elevii vor putea nota atât trăsături fizice, de personalitate, hobbyuri, ș.a.

La final fiecare grup va prezenta „fereastra” realizată.

4. Concluzii: Se vor trasa concluziile întâlnirii.

5. Anunțarea temei următoare: Se anunță tema și data următoarei întâlniri.

Modulul II

Proiect de activitate

Activitatea 1: „Captivi în libertate”

- Obiective operaționale:
 - să joace jocul „Foarfece, piatră, hârtie” pentru a avansa la nivelul urmator în cadrul jocului „Șoarece- Urs”
 - să interacționeze cu cât mai mulți colegi;
 - să vizioneze un film educativ conținând experiențele unor foști consumatori de tutun și alcool;
 - să dobândească informațiile legate de consecințele consumului de tutun și alcool;
 - să găsească alternative la consumul de tutun și alcool.
- Metode: Problematizarea, explicația, conversația;
- Mijloace didactice: filmul „Captivi în libertate”

Desfășurare:

1. Organizarea colectivului: Elevii vor fi organizați în același mod ca și la activitatea anterioară.

2. Anunțarea temei

3. Joc de spargere a gheței și de îmbunătățire a abilităților de comunicare:

- Jocul : „ Șoarece- Urs”

Pe tablă se vor scrie stadiile prin care trebuie să treacă fiecare participant pentru a finaliza jocul: Șoarece-pisică-câine-urs. Pentru a evolua de la stadiul de *șoarece* la următoarele, până la cel de *urs*, elevii vor trebui să intre în contact cu cei din aceeași „specie” cu ei. Pentru ca cei ce se află la un anumit moment în aceeași specie să se recunoască între ei se vor folosi onomatopeele specifice fiecărui animal. Elevii vor juca jocul „Piatră, foarfece, hârtie” cu persoanele aflate în aceeași specie pe care le abordează, iar elevul care va câștiga va trece la stadiul următor. Cine va ajunge la stadiul de urs se va așeza pe scaun.

4. Dezvoltarea conținutului:

- Vizionarea filmului „Captivi în libertate”, în care este prezentată experiența unor foști consumatori de tutun și alcool.

După vizionarea filmului elevilor li se vor pune o serie de întrebări referitoare la consecințele consumului de tutun și alcool care reies în urma vizionării filmului.

Se va purta o discuție pe baza materialului video, și moderatorul va răspunde la întrebările suplimentare adresate de către copii.

5. Concluzii: Se vor trasa concluziile întâlnirii.

6. Anunțarea temei următoare: Se anunță tema și data următoarei întâlniri.

Proiect de activitate

Activitatea 2: „Acceptat/ Neacceptat „

- Obiective operaționale:
 - Să identifice conținutul mesajului conținut de hârtia care le-a fost lipită pe spate;
 - Să interacționeze cu cât mai mulți colegi ;
 - Să compare diferite comportamente scrise pe cartonașe pentru a stabili poziția lor în cercul stabilit de moderator.(Cercul conține următoarele arii: Periculos-Nu este periculos; Acceptat- Nu este acceptat
 - Să poziționeze cartonul ce conține comportamentul de risc în funcție de acceptabilitatea socială a acestuia și de gradul de pericolozitate al acestuia;
 - Să ajungă la un acord cu colegii cu privire la poziționarea cartonului utilizând argumente pertinente;
 - Să se implice activ în discuții;

- Metode: problematizarea, explicația, conversația;
- Mijloace didactice: coli de hârtie, carton, markere,

Desfășurare:

1. Organizarea colectivului: Elevii vor fi organizați în același mod ca și în activitatea anterioară.

2. Anunțarea temei

3. Joc de spargere a gheței și de îmbunătățire a abilităților de comunicare:

- Jocul : „Ce este scris pe spate?”

Fiecărui elev i se va lipi pe spate un carton ce va conține un comportament de risc, de protecție, sau un comportament de consum. Fiecare elev va trebui să identifice conținutul mesajului prin intermediul întrebărilor adresate colegilor. Fiecare elev va trebui să pună o singură întrebare unui coleg, trecând apoi la altul. Răspunsul la întrebări va fi sub formă de: Da, Nu, Aproape. După ce au aflat mesajul elevii își vor dezlipi cartonașele de pe spate și se vor așeza pe scaune.

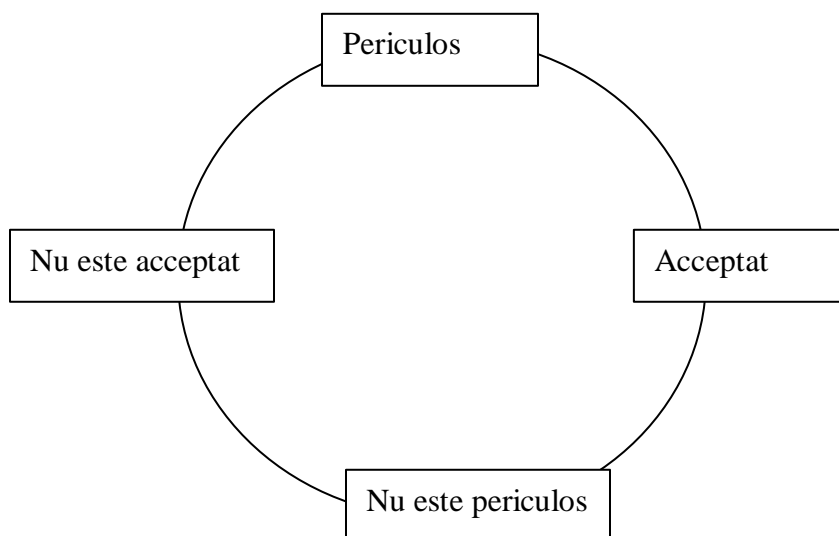
Mesajele conținute de cartonașe vor fi: să mesteci tutun, să joci fotbal, să navighezi pe internet, să te joci la calculator, să fumezi țigări, să fumezi marijuana, să vorbești la telefon, să mergi pe bicicletă, să bei cafea, să bei coca-cola, să mănânci ciocolată, să bei bere, să bei țuică, să consumi medicamente, să iei medicamente pentru slăbit, să te uiti la tv, să mănânci produse fast food, să mergi la sală, să iei steroizi, să mergi la cinematograful, să consumi inhalanți.

4. Dezvoltarea conținutului:

- Jocul „Acceptat- Neacceptat”

Fiecare elev se va afla la finalul primului joc pe scaun, având în față cartonașul.

Moderatorul va realiza un cerc marcat de cartonașe pe parchet, cartonașe ce vor conține următoarele cuvinte: acceptat, nu este acceptat, periculos și nu este periculos.

Elevii vor trebui să plaseze în cerc, în funcție de acceptabilitatea și periculozitatea comportamentului cartonașele lor conținând următoarele comportamente:

- să mergi la sală, să fumezi, să bei cafea, să bei alcool, să îți injectezi heroină, să fumezi marijuana, să te joci pe calculator, să mănânci, să te uiți la TV, să ieși în baruri, să joci baschet, să alergi; să ieși în oraș cu prietenii, să bei cafea, să mergi la umpărături, să vorbești la telefon, să iei medicamente pentru somn, să sari cu coarda elastică(bungee jumping), să mănânci dulciuri; să ai un prieten/ prietenă, ș.a.

Elevii vor trebui să discute, și să găsească un loc pentru fiecare cartonaș cu care să fie de acord toți. Acest fapt va genera o serie de discuții privind motivația elevilor de a alege o anumită poziție și implicit discuții privind efectele consumului de diferite substanțe și alte comportamente care pot provoca dependență.

5. Concluzii: Se vor trasa concluziile întâlnirii.

6. Anunțarea temei următoare: Se anunță tema și data următoarei întâlniri.

Proiect de activitate

Activitatea 4 : „Reclama la tutun și alcool”

- Obiective operaționale:
 - să găsească în revistele date imagini care ilustrează reclame la tutun și alcool;
 - să modifice conținutul reclamei, astfel încât aceasta să devină o antireclamă;
 - să construiască mesaje care să îndemne la reducerea consumului de tutun și alcool;
 - să sesizeze părțile negative ale consumului de tutun și alcool care se ascund în spatele reclamelor publicitare;
 - să prezinte în fața clasei antireclama realizată;
- Metode: explicația, conversația, jocul de rol;
- Mijloace didactice: pagini din reviste care conțin reclame la tutun și alcool, coli de hârtie format A3, marchere, creioane colorate, foarfece, lipici, etc.
- Desfășurare:

1. Organizarea colectivului: Elevii vor fi organizați în același mod ca și în activitatea anterioară păstrându-se structura grupelor.

2. Anunțarea temei: Elevii vor fi informați că urmează să analizeze împreună câteva reclame la alcool și să le îmbunătățească arătând și partea ascunsă a consumului, partea care nu este cuprinsă în reclame.

3. Dezvoltarea conținutului: Se va prezenta elevilor o reclamă la alcool și se va analiza împreună cu aceștia pornind de la imaginile folosite până la mesajul transmis. Apoi se va discuta despre ceea ce nu se prezintă în reclamă: efectele consumului de tutun și alcool, costurile pe care le implică etc., iar la reclama inițială se vor adăuga aceste informații astfel încât cel tentat să consume tutun și alcool în urma acestei reclame să aibă toate informațiile necesare pentru a decide în cunoștință de cauză.

Fiecare grupă va trebui să găsească în revistele distribuite fiecărei grupe o astfel de reclamă și ținând cont de cele discutate, elevii vor încerca să adauge informații menite să limiteze consumul de tutun și alcool, în final obținându-se o antireclamă.

Elevii vor construi altă reclamă folosind imaginile date, având posibilitatea de a adăuga personaje sau replici. Fiecare grupă va prezenta noua reclamă în fața clasei.

Această activitate va reprezenta o recapitulare a cunoștințelor referitoare la consumul de tutun și alcool, elevii fiind puși în situația de a ilustra efectele negative ale consumului.

4. Concluzii: Se vor trasa concluziile întâlnirii. Fiecare elev va trebui apoi, pe rând să spună câteva impresii referitoare la proiectul la care a luat parte.

5. Evaluarea finală: Elevilor li se va distribui chestionarul de evaluare finală pe care aceștia îl vor completa.

Bibliografie

1. Organizația Mondială a Sănătății. (1994). *Life Skills Education for Children and Adolescents in Schools*. Geneva: OMS.
2. Cicu, G., Podaru, D. și Moldovan, A.. 2004, *Prevenire și consiliere antidrog*, București: Ed. Ministerului Administrației și Internelor
3. Georgescu, D., Moldovan, A. și Cicu, G. 2007, *Ghid de Prevenire a consumului de droguri în rândul adolescenților și tinerilor*, București: Ed. Detectiv
4. Prof. Univ Dr. Abraham, Pavel (ed.). 2007. Info-drog, Buletin de informare și documentare, Nr. 1(5)/2007, , *Dobândirea abilităților vitale din perspectiva prevenirii tulburărilor în legătură cu substanțele psihoactive , Școala și sănătatea – Legături reciproce, care se vor dezvolta în viitor*, București: Tipografia Ministerului Internelor și Reformei Administrative
5. Prof. Univ Dr. Abraham, Pavel (ed.). 2007. Info-drog, Buletin de informare și documentare, Nr. 1(5)/2007, București: Tipografia Ministerului Internelor și Reformei Administrative- *Programele de prevenire a consumului și dependenței de droguri*, Corina Demian
6. Prof. Univ Dr. Abraham, Pavel (ed), 2008, *Repere științifice ale consumului de droguri în societatea românească*, Cluj- Napoca: Ed. Napoca Star,.
7. Prof. Univ Dr. Abraham, Pavel (ed.). 2007. Info-drog, Buletin de informare și documentare, Nr. 1(5)/2007, , *Infodrog, Dobândirea abilităților vitale din perspectiva prevenirii tulburărilor în legătură cu substanțele psihoactive , Școala și sănătatea – Legături reciproce, care se vor dezvolta în viitor*, București: Tipografia Ministerului Internelor și Reformei Administrative
8. Richard Denis și Senon Jean-Louis. 2005. *Dicționar de droguri, toxicomanii și dependențe*, București : Ed. Științelor Medicale